

vse prebivalstvo, nam tako sovražno, sedaj že ve, da se bode tukaj skrbelo za najrevnejše, najskromnejše, najbolj zanemarjene ljudi. Treba je videti, kako so iznenajeni ti siromaki, ki v obče ne pričakujejo drugega od naše omike, kakor — palico. — Kaj še le bode, ako se prav kmalo dvignejo podobna pribežališča tu doli, daleč na jug v 'el Golea' potem v Amgvidu in še dalje, povsodi, kjer se nahajajo nesrečneži, mučeniki!

Pred kratkim še smo mislili, da sta sužnost in trgovina z robovi odpravljene že dolgo vrsto let. Žal, da ni tako; misijonarji potrjujejo, da še vladajo te grozne šege.

Divji klateži obkolijo hipoma po noči mirne vasi zamorcev. — Skoraj nikdar se ti ne postavijo v bran; tiste pa, ki se ustavijo, pomoré na mah močno oboroženi možje. Nesrečneži pobegnejo v temno noč, a vse, kar ujemó, ženske in moške, denejo v okove in odpeljejo

Kardinal Lavigerie in „beli očetje“. (Narisal Jos. Germ.)

na daljne sejme (trge). Tje jih gonijo iz krajev, ležečih 60 in tudi 80 dnij hoda od trgov. Na to se začne za uboge jetnike dolga vrsta groznih muk. Vsi sužnji hodijo peš, najmočnejšim možkim, ki bi se utegnili upreti, zvežejo roke in včasih tudi noge na tak način, da jim je hoja prava muka, na zatilnike jim položé drog na več razpredelov, da jih zvežejo po več skupaj.

Hoja traja celi dan po pesku ali pekoči zemlji. Samo kruti sprevodniki so na konjih ali pa velblodih. — Zvečer, ko se ubogi jetniki ustavijo, da se odpočijejo, razdelé med nje par pestij surovega sorgha (neka vrsta prosa), ki je vsa njihova hrana. Drugo jutro treba zopet naprej.

Toda od prvih dnij oslabi od muk, bolečin in pičle hrane veliko število jetnikov. Ženske in starčki se ustavljajo